



**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu**

Poznań, dnia 31 lipca 2009 r.

**Pan
Grzegorz Hoffmann
Dyrektor
Zespołu Opieki Zdrowotnej
w Wągrowcu**

LPO-410-17-04/09
P/09/147

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu skontrolowała Zespół Opieki Zdrowotnej w Wągrowcu („Szpital”) w zakresie realizacji zadań związanych z utrzymaniem w należytym stanie technicznym użytkowanych przez Szpital obiektów, w latach 2006 – 2008. W związku z tą kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 16 lipca 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia niedostateczną realizację zadań związanych z utrzymaniem obiektów użytkowanych przez Szpital. Na ocenę taką złożyły się głównie nieprawidłowości dotyczące: kontroli okresowych obiektów, prowadzenia ksiąg obiektów budowlanych, gromadzenia dokumentacji tych obiektów, stanu technicznego obiektów będących we władaniu Szpitala oraz wykonywania robót budowlanych bez zgłaszania zamiaru ich realizacji właściwemu organowi.

1. NIK negatywnie ocenia to, że Szpital nie przeprowadził w latach 2006-2007 rocznych kontroli okresowych wszystkich 16 użytkowanych obiektów, wymaganych na mocy

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701, ze zm.

postanowień art. 62 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo budowlane*²(„*Prawo budowlane*”) oraz to, że kontroli takich nie przeprowadzono w 4 z tych obiektów także w 2008 r. Ponadto kontrole okresowe roczne 10 pozostałych obiektów dokonane w 2008 r. nie zostały przeprowadzone rzetelnie, albowiem na 10 przypadków nieprawidłowości w zakresie stanu technicznego obiektów budowlanych stwierdzonych przez inspektorów z Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Wągrowcu („PINB”) w toku kontroli przeprowadzonej na zlecenie NIK (w trybie art. 12 pkt 3 ustawy o NIK), w 1 przypadku nieprawidłowości tych kontrole przeprowadzone przez *Szpital* nie wykazały w ogóle, a w 6 przypadkach wykazały tylko część z nieprawidłowości wykazanych przez PINB.

Kontrola NIK wykazała również, że w latach 2004 i 2006 instalacja elektryczna i piorunochronna kontrolowana była przez osobę nie posiadającą kwalifikacji wymaganych przy wykonywaniu dozoru nad eksploatacją urządzeń, instalacji oraz sieci energetycznych. W związku z tym wydatek w wysokości 3.659,32 zł, który *Szpital* poniósł na wykonanie tych kontroli, NIK ocenia jako niegospodarny.

Stwierdzono także, że w latach 2006-2008 nie były przeprowadzane w ogóle wymagane na mocy postanowień art. 62 ust. 1 pkt 1 lit c *Prawa budowlanego*, kontrole okresowe spalinowych przewodów kominowych znajdujących się w 4 budynkach (głównym, pralni, Oddziału Opieki Długoterminowej i Paliatywnej i prosektorium), a w 1 budynku (budynek główny) – kontrole przewodów kominowych, w których ciąg kominowy był wymuszany mechanicznie. Poza tym w okresie objętym kontrolą *Szpital* nie dokonywał kontroli okresowych przewodów kominowych wentylacyjnych w pomieszczeniach magazynowych, magazynie paliw oraz w „bunkrze”.

2. NIK negatywnie ocenia brak książek obiektu budowlanego dla budynku magazynowego, bunkra i magazynu paliw oraz dla dróg i chodników. Było to niezgodne postanowieniami art. 64 ust. 1 ustawy *Prawo budowlane*. Ww. magazyny i bunkier, nie były w ogóle ujęte, w prowadzonej przez *Szpital* ewidencji obiektów. Natomiast książki założone na pozostałe obiekty, prowadzone były nierzetelnie, tj. niezgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie książki obiektu budowlanego³. Badanie tych książek wykazało m.in. braki danych co do dokumentacji, która powinna być załączona do nich oraz co do zakresu robót niezbędnego do wykonania (ustalonego w wyniku kontroli okresowych) i wykonania tych robót, a także niesystematyczne dokonywanie wpisów w tych dokumentach.

² Dz. U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118, ze zm.

³ Dz. U. Nr 120, poz. 1134

3. NIK ocenia negatywnie stan techniczny i estetyczny 14 z 16 obiektów zarządzanych przez *Szpital*. Ocenę tę potwierdziły ustalenia kontroli przeprowadzonej na zlecenie NIK przez *PINB*. *Szpital* nie realizował zaleceń dotyczących wykonania niezbędnych robót w celu usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych w toku kontroli okresowych 11 spośród 12 zarządzanych obiektów. W toku oględzin ww. obiektów stwierdzone zostały m.in.: widoczne spękania ścian oraz odspojenia i ubytki tynków; zużycia stolarki okiennej i drzwiowej; ubytki obróbek blacharskich i opasek przyobiektowych; zacieki na elewacjach budynku; brak lub skorodowane części metalowe elementów zewnętrznych oraz łuszczące się powłoki malarskie na elewacjach.

4. NIK negatywnie ocenia także niedokonanie 2 przeglądów konserwacyjnych 2 zainstalowanych w *Szpitalu* dźwigów towarowych, co stanowiło naruszenie postanowień § 14 *ust. 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 października 2003 r. w sprawie warunków technicznych dozoru technicznego w zakresie eksploatacji niektórych urządzeń transportu bliskiego*⁴. Nieprawidłowym było także to, że *Szpital* nie zgłosił Urzędowi Dozoru Technicznego, wykonanej w lipcu 2008 r. modernizacji 1 z dźwigów towarowych zainstalowanych w *Szpitalu* i w związku z tym dźwig ten użytkowano bez przeprowadzenia badania doraźnego po wykonanej modernizacji, o którym mowa w § 24 *ust. 2 pkt 1 ww. rozporządzenia*. Ponadto nieprawidłowym było również to, że w większości przypadków po przeprowadzonych konserwacjach dźwigów zainstalowanych w obiektach *Szpitala*, wpisy w dziennikach konserwacji tych urządzeń potwierdzone zostały nieczytelnymi podpisami i bez odcisniętej pieczęci imiennej, co uniemożliwia zidentyfikowanie osób dokonujących przeglądów konserwacyjnych oraz stwierdzenie czy posiadały one uprawnienia wymagane do wykonywania tych czynności.

5. Kontrola NIK wykazała również, że osobom niepełnosprawnym nie zapewniono jeszcze w sposób wystarczający warunków komunikacji i korzystania z urządzeń sanitarnych w obiektach *Szpitala* (*Szpital* posiada i realizuje program dostosowawczy obiektów do wymogów aktualnie obowiązujących przepisów). Spośród 3 dźwigów osobowych 1 nie posiadał przycisków dla osób niewidomych i systemu informacji głosowej, a 1 systemu informacji głosowej, co stanowiło naruszenie postanowień § 193 *ust. 2a rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie*⁵. Przedmiotowe przyciski i system informacji głosowej, zamontowane zostały dopiero w toku kontroli NIK. Ponadto na 6 spośród 7

⁴ Dz.U. Nr 193, poz. 1890

⁵ Dz.U. Nr 75, poz. 690, ze zm.

kondygnacji dostępnych także dla osób niepełnosprawnych (w budynku głównym oraz w budynku Oddziału Opieki Długoterminowej i Paliatywnej) brak było ogólnodostępnych pomieszczeń sanitarno - higienicznych.

Ogłędziny Szpitalnego Oddziału Ratunkowego, wykazały m.in., że Oddział ten nie posiadał jeszcze wydzielonych bezkolizyjnych traktów komunikacyjnych niezależnych od traktów ogólnodostępnych *Szpitala*, wymaganych na mocy postanowień § 3 ust. 6 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 15 marca 2007 r. w sprawie szpitalnego oddziału ratunkowego⁶ („rozporządzenie MZ”). Ponadto kontrola NIK wykazała także, że w *Szpitalu* nie utworzono jeszcze (program dostosowawczy był w toku realizacji) oddziału anestezjologii i intensywnej terapii, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia MZ (który *Szpital* planuje utworzyć do 2012 r.). Stwierdzono również, że na dotychczasowym dojeździe i dojściu do Oddziału, nie było dostatecznego oznakowania wymaganego na mocy postanowień § 3 ust. 2 rozporządzenia MZ), które zostało uzupełnione dopiero w toku kontroli NIK.

6. NIK negatywnie ocenia także stan bezpieczeństwa przeciwpożarowego budynków *Szpitala*, a to ze względu na braki i usterki stwierdzone przez Komendę Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Wągrowcu („*Straż Pożarna*”), która przeprowadziła kontrolę na zlecenie NIK (w trybie art. 12 pkt 3 ustawy o NIK). Stwierdzone przez *Straż Pożarną* nieprawidłowości dotyczyły m.in. braków w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego obiektów *Szpitala* i usterek, co do stanu technicznego posiadanego sprzętu przeciwpożarowego. *Straż Pożarna* stwierdziła m.in., że klatki schodowe w budynku Oddziału Opieki Długoterminowej i Paliatywnej nie były „wydzielone pożarowo” i nie zainstalowano w nich urządzeń umożliwiających odprowadzanie dymów i gazów popożarowych. Brak takich urządzeń w zakresie warunków technicznych ewakuacji w obiektach *Szpitala*, według postanowień § 12 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 kwietnia 2006 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów⁷ („rozporządzenie”), stanowi podstawę do uznania użytkowanego budynku za zagrażający życiu, o czym kontroler NIK poinformował Pana Dyrektora w toku kontroli (w trybie art. 51 ustawy o NIK). Nieprawidłowości dotyczące stanu technicznego sprzętu przeciwpożarowego polegały na tym, że *Szpital* nie przeprowadził próby wydajnościowej hydrantów wewnętrznych oraz próby ciśnieniowej węży hydrantowych. Uczyniono to dopiero podczas kontroli NIK i

⁶ Dz.U. Nr 55, poz. 365

⁷ Dz.U. Nr 80, poz. 563

podjęto działania w celu wydzielenia klatki schodowej w budynku Oddziału Opieki Długoterminowej i Paliatywnej (realizując wydane w toku kontroli nakazy *Straży Pożarnej*).

Poza tym kontrola NIK wykazała, że instrukcje bezpieczeństwa pożarowego opracowane dla obiektów *Szpitala* nie zawierały zapisów dotyczących sposobu praktycznego sprawdzania organizacji i warunków ewakuacji ludzi, wymaganych na mocy postanowień § 6 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia oraz że instrukcje te nie były poddawane okresowej aktualizacji (wymaganej co najmniej raz na 2 lata), co stanowiło naruszenie postanowień § 6 ust. 3 rozporządzenia. Stwierdzono również, że *Szpital* nie dokonywał okresowego praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji (wymaganego na mocy postanowień § 13 ust. 1 rozporządzenia, co najmniej raz na 2 lata).

7. NIK krytycznie ocenia to, że *Szpital* dopuścił do powstania nieprawidłowości stwierdzonych przez inspektorów z Państwowego Powiatowego Inspektoratu Sanitarnego w Wągrowcu („*Sanepid*”) w toku kontroli przeprowadzonej na zlecenie NIK. *Sanepid* stwierdził bowiem, m.in.: zły stan posadzki, ścian i sufitu oraz brak wydzielonego stanowiska do mycia żywności w kuchni; brak wentylacji i nieprzystosowanie pomieszczeń higieniczno-sanitarnych dla osób niepełnosprawnych na Oddziałach Chirurgicznym i Wewnętrznym. Ponadto *Sanepid* stwierdził również, że pomieszczenia przeznaczone do przechowywania odpadów medycznych nie są do tego przystosowane oraz że odpady medyczne zakaźne nie były prawidłowo ewidencjonowane (w czasie kontroli NIK podjęte zostały przez *Szpital* działania w celu przystosowania pomieszczeń do prawidłowego składowania odpadów medycznych).

8. Kontrola NIK wykazała, że nakłady finansowe poniesione przez *Szpital* w latach 2006 i 2008, nie zapewniały w stopniu dostatecznym realizacji zadań związanych z utrzymaniem budynków we właściwym stanie użytkowo-technicznym. Z powodu braku środków finansowych, nie zrealizowano większości robót koniecznych do wykonania w związku ze złym stanem technicznym obiektów stwierdzonym m.in. w toku kontroli okresowych. Potrzeby finansowe na wykonanie niezbędnych prac w latach 2006-2008, według szacunkowych wyliczeń dokonanych przez *Szpital* wynosiły, odpowiednio: 3.073 tys. zł, 928 tys. zł i 1.041 tys. zł, a wydatki na remonty wykonane w tych latach, odpowiednio: 2.901 tys. zł (94,4 % w odniesieniu do potrzeb), 1.100 tys. zł (118,5 %) i 625 tys. zł (60,0 %).

Kontrola NIK wykazała jednocześnie, że wykonując roboty remontowe i modernizacyjne w latach 2006-2008, *Szpital* nie przestrzegał postanowień art. 30 ust. 1 pkt 2 *Prawa budowlanego*, albowiem roboty te wykonał bez zgłoszenia właściwemu organowi

zamiaru ich wykonania (wykonano w tym zakresie 18 zadań na łączną kwotę 1.322 tys. zł).

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o podjęcie stosownych działań mających na celu:

- 1) *niezwłoczne zainstalowanie w budynku Oddziału Opieki Długoterminowej i Paliatywnej urządzeń zapobiegających zadymieniu lub służących do usuwania dymu oraz bieżące usuwanie nieprawidłowości dotyczących stanu technicznego obiektów Szpitala,*
- 2) *przeprowadzanie kontroli okresowych obiektów i instalacji, w terminach wymaganych przepisami Prawa budowlanego i wyłącznie przez osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje,*
- 3) *uzupełnienie w prowadzonej ewidencji danych dotyczących użytkowanych przez Szpital obiektów budowlanych, założenie brakujących ksiąg obiektów oraz prowadzenie dokumentacji dotyczącej utrzymania obiektów w sposób określony przepisami szczegółowymi,*
- 4) *zgłaszanie właściwemu organowi zamiaru wykonania robót remontowych, planowanych do realizacji w obiektach administrowanych przez Szpital,*
- 5) *praktyczne sprawdzanie organizacji i warunków ewakuacji Szpitala.*

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu – działając na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK – oczekuje przedstawienia przez Pana Dyrektora, w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków lub o działaniach podjętych w celu ich realizacji, albo o przyczynach niepodjęcia takich działań.

Na mocy postanowień art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, przysługuje Panu Dyrektorowi prawo zgłoszenia na piśmie dyrektorowi Delegatury NIK w Poznaniu, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z postanowieniami art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.